

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendőek.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzori hirdet-
ésnél olcsóbb. Nyilttér
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A trónbeszéd és a szabadalvópárt fölírata.

urópa mintacsországában, Angliában, s azonkívül is többé-kevésbé mindenütt, csak formaságnak tekintenek a trónbeszédet.

Nálunk a trónbeszéd sohasem vesztetheti el komoly és lényeges jellegét a közös fejedelem személyének egységénél fogva. Mert közösiügyes viszonyaink között az, amit az

alkotmányos király az országgyűlés munkaprogramjával kijelöl, egyúttal megmutatja azon határokat, melyeken belül kell mozognia a másik államfél politikájának.

Mi csak ezen szempontból reflektálunk az országvezető pártnak válaszfölriratára.

Ugyanis — mint már érintők — abszurdum föltételezni, hogy az alkotmányos király, birodalmának egyik felében állítson olyat, aminek a birodalom másik részében ellenkezőjét óhajtsa; abszurdum föltételezni, hogy a magyar király hangsúlyozzon olyan érdekeket, melyeket Ausztria császárija méltányoskannak nem talál.

És ezen csálhatatlan premissza, megpecsételve az uralkodó személyének sérthetetlen szentségével, sok ellenzéki kortesfogásnak és népámitó humbugnak nyakát szegi.

Emlékeznék olvasóink a mérsékelt ellenzéknek azon jászberényi fogására, melyben el akarták hitetni a világgal, hogy Tisza nagyváradi beszédében hazánk gazdasági önállóságának törvények által biztosított eshetősége, mint feladott álláspont van kikialtva. Ezt a ráfogást végkép megcáfolja a trónbeszédnek következő részlete:

»Ezen kérdés megoldásánál mindkét résznek egyaránt méltányosnak kell lennie.«

Ezen legfelsőbb tanácsot a szabadalvú párt fölírata, országos felelősségének teljes tudatában mérlegeli, válaszfölriratában így nyilatkozik:

»Magyarország ajándékot nem kíván és nem adhat.

Mi bizonyára készek leszünk tekintetbe venni a monarchia másik államának méltányos kívánatait, a mennyiben azokat hazánk valamely lényeges érdekének károsítása nélkül teljesíthetjük. De viszont elvárjuk, hogyha a szerzett tapasztalatok alapján a vám- és kereskedelmi szerződés megújítása Magyarországra nézve célszerűnek mutatkoznék, nem fognak megtagadni annak mindazon módosításai, melyeket országunk jogosult érdekei igényelnek, mert csakis ezen esetben volnának képesek megfelelni Felsőged azon várakozásának, hogy ezen szövetség megújítása mentől kevesebb ingadozással és halasztással fogantossintassék.

A mily határozottan precíz álláspontja van a szabadalvú párt fölíratainak a gazdasági kiegyezésre nézve: éppen olyan nyíltan hangsúlyozza törvénybe illesztett jogát a bankkérdésben.

Hisszük, hogy ha a Lajtán túl hallani fogják azon elszánt és tettekész hangot, mely hazánk érdekeinek meg nem felelő egyezés ajánlata esetére, a szabad önrendelkezést kellő önzéssel vindikálja: jól meg fogják gondolni, mely méltányos igényeket kell, a kölcsönösen rázkódást okozó gazdasági különválás elhárítása érdekében, respektálniok

A tények ezen csoportosítása alapján kézzelfogható, hogy a kormány el van határozva a küszöbön álló gazdasági kiegyezést a statisztikai adatok folyományai szerint real alapon, nemzeti érdekeink szellemében tárgyalni — és ami a fő, az Uralkodó személyében méltányos óhajainak éppen leghivebb támogatójára számíthat.

A főrendiháznak tervezett reformálása ugyszólván vita nélkül megtörténeendőnek tekinthető. Mert ha eltekintünk is attól a határozott

hangtól, mellyel annak szükségét a trónbeszéd mindjárt első pontjában hangsúlyozza: lehetetlen döntőnek nem tekinteni magának a reform alá veendő testületnek felirati javaslatában tett eme nyilatkozatát:

Felsőgeddel együtt érezzük a főrendiház ujjászervezésének fokozott fontosságát s szükségét.

Az ország közérületében is immár megérett ezen kérdés megoldásához, — mellyel a magyar törvényhozás régebben is foglalkozott, — készséggel fogunk járulni feliratainkban ismételve jelzett azon irányban, hogy a történelmi alap jogosult igényei a nemzet politikai életének fejlődésével összhangzatba hozatván, az ujjászervezés nagy horderejű művében szilárd alapot nyerjen a magyar törvényhozás ezen, hazánk alkotmányában és hagyományában gyökeredző nélkülözhetetlen tényezője, annak tekintélye, s hatálya.

Reform-parlament nevet vindikál magának az új összeült országgyűlés.

Munkaprogramja után megérdemli:

• Az állami tisztviselők nyugdíjának méltányosabb alapokon megállapítása, a büntetőjogi törvényhozásnak a bünvádi eljárás szabályozása által kiegészítése, a polgári törvénykönyvnek legalább főrészeiben megalkotása, az országos közmunka-ügynek rendezése, a felső Dunának az ország határáról Duna-Radványig a hajózás érdekében szabályozása, a Vaskapunál a hajózási akadályoknak a nemzetközi szerződéseknak megfelelő elhárítása, a vízijognak, a mezei rendőrségi törvénynek, a bányajognak újra alkotása, a közigazgatási bíróságok felállítása.

Ezek a korona és kormány szándékainak előre körvonaltott teendői. Ezeknek készséges megtestesítését ajánlja a maga részéről az ország uralkodó pártja.

Valóban, a mely országnak ennyi és ilyen döntőleg fontos dolga van, annak egy percet, egy eróparányt sem szabad elfecsérelnie belső viszályokra. Az ilyen állam kormányzóinak ha kell, még kivételes intézkedéssel is, készen kell állniok a haladáshoz szükséges belbéli biztosítására s a felforgató elemek semlegessé tételére.

Magyarország ezredéves fennállását és felvirágzását annak köszönheti, hogy mindenkor a szabadság magasztos zászlaja alatt haladott, azon szabadság zászlaja alatt, mely egyenlő szeretettel karolja fel e hon minden hű fiát, bármely fajhoz, felekezethez vagy osztályhoz tartozzék, és melynek nincs veszedelmesebb ellensége, mint a szabadság álcájában megjelenő féktelenség, mely nem éltet és termékenyít, hanem ront és pusztít. A valódi szabadságot mindenkor és mindenben megvédeni, de egyszersmind az elfajulás veszélyeit tőle távol tartani — oly törekvés, melynél Felsőged kormánya bennünket — írja a szabadalvú párti javaslat — mindig oldala mellett fog találni.

Az erő és munkakedv önértete sugárzik ki az utolsó sorokból:

Meg vagyunk győződve, hogy ezen célok felé törekedvén az ország kormánya, mely a nemzet többségének teljes bizalmát bírja, nemcsak ennek szilárd akaratában, hanem bizonyára Felsőgednek, e haza javáról atyailag gondoskodó királyunknak, jó indulatában is erős támaszt fog találni.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Palicsi emlékirat.

E cím alatt egy névtelen fürdővendégtől hozszabab tanulmányt kaptunk, mely három önálló fejezetből áll: 1. Palics leírása. 2. A magyar fürdők hiányai általában. 3. A Palics hiányai különösen.

A 2-ik fejezet nem egészen megyei érdekű; az elsőnek közlését alkalomra hagytuk; ellenben a harmadikat, mint aktuális jellegűt, ezennel közöljük s szakértelemmel párosult ügyszerető hangjánál fogva, az érdekeltek kiváló figyelmébe ajánljuk.

Ami kies fürdők, Palics hiányait illeti, azok a következő pontokban foglalhatók össze:

1. A lakások szaporítása égető szükségé vált, de nem hogy drága pénzen szemet sértő putrik emelkedjenek, hanem hogy mérsékelt áron stilszerű épüle-

tekkel az egész fürdő vonzereje fokoztassék. Az állítólag 2000 frtba került primitív kuglizónál (300 frt árú szegekkel) és az állítólag 5000 frtba került kártyavár stílyú táncsteremnél, melyet Luca szele is eldöntene, ez épületek svajci stílyben a fővárosban — még a szállítás költségeit is beszámítva — sokkal szebben és olcsóbban lettek volna kiállíthatók; bizonyíték erre a megyeház tetőzete, melyet a vállalkozó a fővárosban sokkal jutányosabban volt képes elkészíttetni, mint helyben. A provinciális ácsok ismeretese arról, hogy keveset tudnak, mit sem tanulnak és mégis munkájukért sokat kérnek.

Minden további kímélet e téren emelni fogja a pálinka fogyasztók privát érdekét, és háttérbe szorítani egy fürdő jövőjének közérdekét.

És itt nem hagyható említésen kívül a külföldi fürdők azon egyik vonzereje sem, mely nem annyira a külföldi idegenszerűség iránti érdeklődésen (mert bizony ott több magyar nyelvet hallunk, mint itthon e polyglott országban), hanem inkább azon alapul, mely szerint a külföldi fürdők építkezéseikben csinnal és izléssel egyesítve a kényelmet, ezáltal is a természet szépségeit fokozottabb mértékben tárják fel, érezve és tudva azt jól, hogy a szem egy szép panoráma feletti gyönyörködésében a lélekben hason benyomást tükröz vissza, mely aztán rózsaszínűsümmégen lát mindent.

A lakáshiánynak egyik szomorú illusztrálását képezi az, hogy számos vendég kénytelen Palicsról visszautazni magának kárára és a fürdőnek hátrányára, mely kalamitás leginkább a messze vidékről gyógyulást kereső vendéget kétszerte sújtja.

A június végétől augusztus első feléig már lefoglalt kevés lakás vendége a 4—6 heti kúra betöltésével utazván csak el, a lakások tömeges kiürülése oly időre esik, a midőn már újabb sukkurzusra számítani alig lehet, holott elegendő lakás felntében a július közepén leginkább jelentkező számos vendég elszállásolása esetén ezek képeznék az augusztusi idény legnagyobb kontingensét, melynek egy része még szeptember havára is megnyeretnék, ha az idény hosszabb tartama biztosítva lenne, például egy könnyen létesítendő szőlőkúra által, a mire a legkedvezőbb alkalom, kivált e vidéken nagy mértékben kínálkozik.

Az eddigi tapasztalatok szerint Palicsnak nem három, hanem tartósan enyhe déli klímája dacára csak egy fürdőidénye volt, mely június végétől augusztus elejéig terjedt; ennek is nagyobb részt csak nyaraló közönsége, miután a kevés lakást megrendelés után magának lefoglalta, az előbb vagy később jelentkezők pedig lakás hiányában távol vidékre visszautazni kénytelenek voltak; úgy az elő- mint az utóidény létrejöttéhez ilyformán még az alapfeltételek is teljesen hiányoztak.

Hogy tehát Palics mint nyaraló, a szenvedő emberiség javára gyógyfürdővé is váljék, mindenké elött kellő számú lakás kívántatik.

2. Hiányzik egy u. n. Wandelbahn (Kolonád), melyet egy külföldi fürdő sem nélkülöz és a mely fekvése, csinos díszítése és hosszánál fogva önként a vendéget sétára ösztönözve, minden fürdőnek egyik főszükségletét tölti be; esős időben pedig ugyszólván nélkülözhetlen.

3. A főtéren levő nádfedelű bérház már oly egészségtelen, hogy mielőbbi lebontása szépészeti szempontból is elodázhatlan.

4. Az élelmezés tekintetében Palicson szintén van kívánni való. Eltekintve a leggyöngébb gyomrot sem terhelő verébporcióktól, az esteli kiszolgáltatás a délivel semmiképp sem vetélkedhetik, talán azért, mert a nők és gyermekekből nagyobb részt álló fürdőközönség szerénysége, az este kirándulni szokott férfiközönség igényéhez mért fellépés erélyével nem versenyezhet. A fürdőközönség vendéglők konkurrenciája hiányában kénytelen egy helyen ebédelni és azt enni, a mit adnak; a városi közönség ellenben esteli étkezését a 100%-el jobb szabadkai indóház éttermébe viszzatérteig halaszthatja el.

Nagyobb felügyelet, a vendéglői bérlő szigorúbb megkötése, kaució, vagy térnyitás a szabad versenynek, sokat segíthetne a bajon.

5. Szükséges a fürdővendégek számára egészséges jó ivóvíz. Jó ivóvíz eddig csak villákban volt kapható, a vendéglő udvarában levő kút tisztátalan, és a mellette felhalmzott konyhahulladékok által megfertőzött az egészségre ártalmas, míg a korcsmakútnak víze nagyobb közönség kirándulásakor teljesen kimerítve a fürdővendég számára csak iszapját hagyja hátra.

A sétányon levő kút vízee gészen használhatlan.

6. A szobák berendezésére nézve annyit mindenki megkívánhat, hogy ne legyen kénytelen ágyneműt hazulról utána rendelni most, midőn már 8—10 frtért ruganyos ágybetétek elég olcsón beszerezhetők, mivel egyúttal a dohos szalmaszakók szükséges szellőztetését is könnyen elkerülhetni.

7. A szoba szolgálatról csak azt, hogy nem kéreünk belőle, mert a tulságosan sok jó, az egészséges gyomornak is csömört szokott okozni. Egy kulesármói állás rendszeresítése talán más irányba terelné az eddigi szolgálat készséget, különben „Schwamm darüber“.

8. Több gond fordítandó a vendéglői udvar tisztántartására és a konyhahulladékok mindenkor gyors eltávolítására, melyek döglétes bűzű erjedése a fürdőlevegő élelytartalmának szaporításához járulni alig képes. Trágya és hasonanyag gyűjtése a fürdő kellő közepén egyesek gazdasági érdekeit ugyan nagyban előmozdíthatja, de egy fürdő híré és renomáját emelni semmi esetre sem fogja. Ily anyagokkal szaturált levegő élvezete miatt nem szükséges a fürdőket látogatni, melyet sokkal kevesebb költséggel bárki Szabadka városa alatt elrobogó vasut mentén elhelyezett sertvéshizlaldák sphaerájában is bőven feltalálhat.

9. Ugyan e szempontból az eddiginél nagyobb figyelmet időközönkénti tisztítása az eddiginél nagyobb figyelmet nemkülönben megkíván.

10. A közérdeklődés kielégítése szempontjából a Kurszalón asztalán kell, hogy találtassék minden fürdőben, az időközönként kiegészítendő vendégnévsor (Kurliste), hogy abból mindenki a jelenlevő és megérkező vendégek névsorát megismerhesse, óhajtott társaságát azokból kiszemelhesse.

11. Megrovara méltó, hogy a város összes utca vizeinek és posványainak lefolyását a Palics vizébe eresztje le; a rohadásba indult organikus alakok paralizálják a fürdők hatását, sőt idővel a folyton szaporodó ammoniak, a nem szaporodó natront annyira megkötö, hogy hatása elvesz és Palics megszűnik gyógyfürdő lenni. Volt ugyan egy részvénytársaság alakulóban, mely töltéssel a fürdő vizétől az egyéb egészségtelen vizek lefolyását elzárni célozta, de ezen terv aligha nem hajótörést szenvedett a magyar szükségletben.

12. Bár a hínár a tóból kivesszett, mely augusztus hónapban a víz apadásakor a partokon visszamaradva, a nap hevében egészségtelen myzamákat terjesztett volt, mégis az inenszó tópartokon a nádasok türetnek, mi nemcsak egészségtelen, de szunyog-tenyészedék ápolásaként kezdetleges állapotokra emlékeztet.

Egyáltalán a fürdőviz tisztántartása minden fürdőnek szemetükre kell hogy legyen.

13. Egyik hiánya a fürdőnek az is, hogy a társalgó-terem, hol jelenleg a zongora áll, nincsen butorozva.

14. Báró Eötvös azt mondá, hogy az ember a társadalomban nem annyit ér, mennyi a belső értéke, hanem annyit, mennyit egyéniségének érvényt szerezni képes. Fokozottabb mértékben áll ez a fürdőkre nézve, melyeket csak úgy ismer meg a vidéki közönség, ha azt vele ismertetik. A Lipcsében megjelenő Bäder-Almanach, mely Németország, Svajc és Ausztria összes fürdőit ismerteti, Palics létezéséről mitsem tud. Ezen Bäder-Almanach pedig nem hiányzik egy fűvárosi, de még vidéki orvosnak asztalán sem, és ugy az orvosok, mint a fürdőkeresők közönség nagyobb részét ezen könyv nyomán szerzik be maguknak a szükséges tájékozást. Kevés díj mellett a könyv kiadója minden fürdő prospektusát jegyzékbe veszi és 30,000 példányban ingyen a művelt Európa orvosainak szétküldve az ismertetésre a legalkalmasabb módot nyújtja válalata által.

Erőtetett eszme a fürdőknek célbavett ismertetése fényképek útján a jövő évi országos kiállításon, mert kevés látogatónak akad ideje ott, a hol érdekesebb látni valók miatt jelent meg, fotográfiaikat összehasonlitgatni, és még kevesebb alkalom nyílik magának valamely fürdő-gyógyerejéről, hatásáról, klimatikus viszonyairól és egyéb közegészségi állapotairól a legcsekélyebb ismeretani pontokat is szerezni.

Sokkal praktikusabb e téren a külföld. Minden fürdővendég kap ott a fürdőről ingyen egy kis rövid ismertetést, melyet haza vite otthoni ismerőseivel már mint emléket is szívesen közöl, mi által az ismertetés önként terjed. Ezen könyvecske elő- vagy hátlapjára illesztett fürdőtájkép a fogalomalkotást könnyen elősegíti, ha azt a füzet tulajdonosának magyarázata egyuttal támogatja, miben kevés hazatérő szokott fukarkodni.

A fürdőidény alkalmával minden utazó által megvenni szokott Kondukteur-nek hirdetés rovatá szintén nagyrészen csekély díj mellett hozzájárul a fürdő ismertetéséhez külföldön.

Ezek lennének a főbb hiányok, melyek önként tárnak fel a szemlélő előtt. Ez igénytelen sorok célja nem a gúncsolás, sem az előnyök és hiányok teljesen hü képenek visszaadása, hanem egyedül az volt, hogy Palics rekonstrukciójának épületéhez szolgáltatott adattármelékkel azon fürdőemelése elősegíttessék, melyet a természet kinceivel és bájaival annyira elhalmozott, de melyek időszzerű kiaknázása oly sok ideig várat magára.

Rajtatok áll, hogy e hiányokon kevés pénzzel, de egy kis jóakarattal változtatva, Palics fürdő a világfürdők sorába emelkedjék és ezáltal is közvetítse szépülő és emelkedő városok azon rang elérését, melyet a végzet neki Pest után a második helyen jelölt ki.

Mert bizonyára nem túlzás annak állítása, hogy hazánkban Budapest és Szabadka egyedül azon városok, melyek gyógyfürdővel vannak megáldva; a magyar alföldön pedig Palics az egyetlen gyógyfürdő, mely már is azzá nőtte ki magát a vidéknek, a mi Szahara oázisa a szomjazó beduinoknak.

Palics fürdő tavának rendkívüli gyógyhatású natrontartalmánál fogva nem csak felülmulja a Salz-kammergut összes sófürdőit, de nem tekintve kitünő levegőjét, egymagában véve is . . . unikum.

Ezek elmondásával kívánságodnak vélttem megfelelni, a midőn az őszi idényt arra használok fel, hogy a multak tapasztalataiból vonjunk okulást a jövőre.

Es Palics fürdők méltó arra, hogy ne csak a szakértő orvosokkal, de a nagyközönség széles körével is megismertessék a szenvedő emberiség javára.

Hírek.

Főispán úr ömeltósága néhány napra Budapestre utazott.

Vasárnap nagymise után az elemi tanuló-ifjúság, valamint az érdeklődő szülők és tanügybarátok közül sokan, úgyszintén a város polgármestere s a tanács tagjai, nemkülönben a r. k. iskolások, az új elemi iskolába vonultak, melyet Fejér Gyula apát-

plébános, a nagylelkű alapítóknak mondott hálaaköszönet rövid előrebocsajtása után beszentelt, el nem mulasztván az osztályba vonult apró műzsaifakhoz egyszerű, hozzájuk mért jó tanácsokat s atyai intelmeket intézni. Ezen alkalmat fölhasználta a megyei főispán úr ö méltósága arra, hogy dr. Margalits Ede helybeli főgymn. tanárnak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül már egy hónap előtt kapott koronás arany érdemkeresztet, úgy is, mint r. k. iskola-széki tanagnak, ünnepélyesen átnyujtsa. A mily egyszerű és szívélyesek voltak a főispán úr átadó szavai, éppen olyan kerestelen és szerény volt a kitüntetett köszönő beszéde. A csarnokban egybegyűlt nagyrészt értelmi osztálybeli közönség a legmagasabb kegynek ezen kegyes nyilváníatát megismételt éljenzéssel kísérté.

Fehér Ipoly, kir. tanácsos és szegedi tankezületi főigazgató, az újvidéki szerb főgymnasiumhoz 1884/5. tanévre látogatóvá és kir. biztossá nevezetett ki.

A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszterium Klein Antal és társainak előmunkálatai engedélyt adott a Titledől Horgosy, esetleg Szabadkáiig vezető helyiérdekű vasútra.

Latinovits Jánosnak, a rigyicai kerület országos képviselőjének, mandátuma alakilag kifogásolva lévén, a képviselőház V. bíráló biztossága fog az ügyben dönteni.

Leszczynszky Lajos, nyugalmi állományba lépett m. kir. honvédszázados, a közelmúltban még az 5. zászlóalj pótsapat-parancsnoka, társas életünk kedvelt alakja pótszentes őrnagygyá léptetett elő.

Freund Henrik, kulai földbirtokos és nagykereskedő, saját maga és törvényes utódai számára „tőszegi” előnévvel magyar nemességet nyert 0 felségétől a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül.

Pauer Sándor, helyb. m. kir. IV. oszt. adó-tiszt, III. osztályúvá léptetett elő.

Felső-Szt.-Ivánon a postamesteri állomásra pályázat van hirdetve 3 heti határidővel.

Az újvidéki járásbírósnágnál a végrehajtói állomás 3 hét alatt betöltendő.

A csiroghi jegyző állomásra pályázat van hirdetve okt. 28-iki határnapig.

Dr. Perlesz Benedek budapesti köz- és váltóüggyvéd, rövid, de súlyos szenvedés után, e hó 11-én reggeli 1 órakor élete 30 ik évében jobblétre szenderült Német-Palánkán Béke hamvaival!

Hymen, Navay Imre, csanádmezei főjegyző f. hó 11-én tartotta esküvőjét Birkás Róza kisasszonnyal Szabadkán. Ugyanott e hó 12-én Dimitrievits Bogdán póstatiszt oltárhoz vezette Radisits Krisztina kisasszonyt.

Az újvidéki kir. törvényszék és ügyészség, valamint a kerületébe tartozó újvidéki, palánkai és ó-becsei járásbírók 1885. évi irodasziükségeit íránt f. évi november 12-éig a fűtőfa és könyvkötői munkák íránt jegyz. nov. 14-éig nyújtandók be az ajánlatok.

A zombori jószágigazgatóság november hó elsejétől fogva a szegedi jószágigazgatósághoz fog csatoltni. — A szegedi jószágigazgatóság ezen kikeresítés által nagyságra nézve az első helyen fog állani az országban. A Szeged székhellyel egyesített jószágigazgatóság igazgatójává Marschan József, a megszűnt zombori igazgatóság igazgatója van kinevezve. A fölölzlatott zombori jószágigazgatóságnak összes tisztviselői e hónap második felében költöznek Szegedre.

Rigyicán Somosi Mihály juhászt egy csősz agyonlőtte veszekedés és dulakodás közben, mivel a birkával tilosban fogott juhászt nemcsak hogy zálogot nem akart adni, de revolverrel a csőszre is lött.

Vonatkozással a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által kiadott földmívelés iskolai szervezési szabályzat g) pontjára az igazgatóság rendelkezésére jutott s esetleg még jutandó ösztöndíjas helyek betöltésére pályázat hirdettetik azzal, hogy az ingyenes helyeket elnyerni akarók ez irányú kérvényeiket az adai m. kir. földműves iskola igazgatóságához nyujtsák be. Adán, 1884. évi október 3. Szobonya Bertalan igazgató tanár.

Újvidéken okt. 12-én Vasziljevics Olga zongoraművésznő az „Erzsébet” szálloda disztermében Tóth Irma, Ernszt Malvin és Jorgovics Sándor közreműködésével hangversenyt rendezett. A művésznő Vasziljevics Vazul kir. táblabírónak leánya, s a budapesti zeneakademiában, Erkel Gyula vezetése mellett, kiváló sikerrel végezte el a négy évi kurzust, azután egy éven át Liszt Ferencnek volt tanítványa.

Pest megye legtöbb adót fizető biztossági tagjainak 1885. évi előleges névjegyzéke szerint a megye első virilistája dr. Haynald Lajos, kalocsai bíbornok-érsek, 60,293 frt. 40 kr. évi adóval.

Egyházmegyei hírek. Flach István parabutyi és Tihlinger Miklós garai segédlelkészek hasonló minőségben kölcsönösen áthelyeztettek.

Magy. kir. póstaigazgatóság Temesvár. Bács-Bodrogh megye tekintet alispáni hivatalának Zombor. Bács megye területén levő községi hivatalok túlnyomó része nem bírván tudomással arról, hogy egy Bresztovác és Gyurgyevó község egy Temes- mint Torontál- és Bácsmegeyében, illetőleg Torontál- és Bácsmegeyében is létezik; a Bresztovácra és Gyurgyevóra szóló levélpósti küldeményekre a rendeltetési helyén kívül más megjegyzést nem tesznek, mely körülmény okozza, hogy ezen levelek csak napok multán érkeznek rendeltetésük valódi helyére. Tisztelettel felkérem a tek. alispáni hivatal, sziveskedjék intézkedni, hogy községi hivatalai által feladott küldeményekre Bresztovác illetőleg Gyurgyevó megjelölésen kívül még az illető megye is kitétessek. Temesvár, 1884. augusztus hó 28-án. Pethő s. k. kir. póstaigazgató.

Újvidéken f. hó 5-én délután 4 és 5 óra között Petrovics Dusán rovtott életű hentes a „három koronához” címzett vendéglőben Oberknezevits Fülöp alkusztt többek szemellettára agyonlőtte, azután futásnak eredt, de utólérték, nagy küzdelem után összekötötték és átadták a rendőrségnek. Az áldozat szegény, becsületes ember volt; tíz órai kínos szenvedés után meghalt. A gyilkosság oka magánboszú.

Az év második negyedében Szabadkán (62,970 lakos) született 681, elhalt 526, Zomborban (24,815 lakos) szül. 231, elh. 176, Baján (19,841 lakos) szül. 163, elh. 141.

A Bács-Bodrogh megyei községi tanítótestület apatini köre folyó hó 8-án Apatinban tartotta rendes őszi gyűlését. E tanítói kör tagjai, u. m.: az apatini, bezdáni, bogojevai, cservenkai, gombosi, monostorszeghi, prg-szent-iváni községi tanítók számszerint harmincan jelentek meg a gyűlésen. A körhöz szintén tartozó karavukovai tanszemélyzet nem vett részt. Vendégek: Friedl Pál apatini kereskedő s Krieg Károly. Veigang János egyleti elnök üdvözlő szavai után Schnurr György apatini tanító jól sikerült próbaelőadást tartott a számtanból. Kalcsányi János monostorszeghi tanító értekezett a „Földrajz” tanításáról nem magyar ajku népiskolákban. A földrajz tanításánál különös figyelmet fordított a magyar nyelv tanítására s a tulajdonképeni földrajzi oktatást csak a IV. osztályban tartja megkezdendőnek. Milla Márton apatini tanító a „Természettan” tanítására vonatkozó dolgozatot olvasott fel. Hangsúlyozta a természettani ismereteknek fontosságát s szükségességét a közéletben. Alapelveket sorol fel, melyek a tananyag célszerű kiemelésére s e tantárgy tanítására vonatkoztak. Tanácsosnak tartja a természettanból felveendő tananyag részletes leírását különösen oly tanítók által, kik e tantárgy tanításával hosszabb idő óta foglalkoznak. A dolgozat egész terjedelmében elfogadtattott. Jancsó Mária prgl.-szt. iváni tanítónő jeles dolgozatot olvasott fel Mária Teréziáról. A dolgozat első része a történet-tanítás célját tárgyalta. Második része Mária Teréziának megismertetéséről szól. Csilits Benő kiegészítő megjegyzése után a dolgozat elismeréssel fogadtattott. Schnurr György indítványa, hogy a tanegylet bold. Kerner Béla özvegye és árvái számára az országos tanító nyugdíjalapból gyámolításért folyamodjon, elfogadtattott. Következett végre a tisztújítás. Elnökül egyhangulag megválasztott ismét Veigang János apatini felső népiskolai tanító, másodelnök Milla Márton, pénztárnok Veber József, jegyzők: Ehmann Ferenc s Becker Jakab apatini tanítók. A jövő tavaszi gyűlés Gomboson fog megtartatni.

Az újvidéki evangélikus templom építését 7 árlejtező közül Czoczek József és fia ottani cég vállalta el legolcsóbban.

Szilbás községből — Torzsára menő kocsiposta mult hó 26-án reggel 6 órakor, Szilbás és Deszpot-Szent Iván község között egy ismeretlen ember által megtámadtattott. Az erélyes nyomozás megindított.

Pályázat. Szabadka sz. kir. város törvényhatóságánál f. évi október hó 25-ig nyilvános pályázat nyitattik, a következő mindannyi szabályszerű nyugdíj jogosultsággal egybekötött tiszt állomásokra, u. m.: 1. 1980 frt évi fizetéssel egybekötött polgármesteri; 2. 1720 frt évi fizetéssel egybekötött árvászéki ülnöki; 3. 1620 frt évi fizetéssel egybekötött rendőr főkapitányi; 4. 1350 frt évi javadalmazással egybekötött 4 tanácsnoki, t. i. adó, katonai, gazdasági s pénzügyi tanácsnoki; 5. 1440 frt évi járandósággal kapcsolatos főjegyzői; 6. 1260 frt évi fizetéssel járó tiszti főügyészi; 7. 1350 frt évi díjazással részesülő főszámvevői; 8. 1260 frt évi fizetés s 2520 frtnyi óvadék letételének kötelezettségével egybekötött házipénztárnoki; 9. Ugyanannyi fizetéssel, ugyanannyi óvadék letételének kötelezettségével kapcsolatos adópénztárnoki; 10. 1620 frt évi fizetéssel egybekötött főépítész mérnöki; 11. 900 frt évi javadalmazással kapcsolatos főorvosi; 12. 1260 frt évi fizetéssel járó két árvászéki ülnöki; 13. 720 frt évi díjazással ellátott közgyámi; 14. 1200 frt évi javadalmazott kapitányi (mint községi bíró); 15. 1080 frt évi járandósággal részesülő 1. alkaptányi; 16. 900 frt évi fizetéssel kapcsolatos 2. alkaptányi; 18. Evi 1080 frttal díjazott aljegyzői; 18. 1080 frt évi díjazásban részesülő alügyészi; 19. 1260 frt járandósággal kapcsolatos mérnöki; 20. 900 frt évi fizetéssel járó másod építész mérnöki; 21. 900 frt évi fizetéssel és 1800 frtnyi óvadék letételének kötelezettségével egybekötött másodpénztárnoki; 22. 1000 frt évi járandósággal s 2000 frtnyi óvadék letételének kötelezettségével kapcsolatos házipénztári ellenőri; 23. 900 forint évi díjazással s 1800 forintnyi óvadék letételének kötelezettségével terheit adópénztári ellenőri; 24. 900 frttal javadalmazott alszámvevői; 25. 900 frttal javadalmazott árvászéki jegyzői; 26. egyenkint 720 frt évi járandósággal kapcsolatos 2 számviszsgálói; 27. egyenkint 700 frt évi díjazással egybekötött két számvevőségi tiszti; 28. 900 frt évi fizetéssel s 1800 frtnyi óvadék letételének kötelezettségével kapcsolatos gyámipénztárnoki; 29. 630 frt évi javadalmazással és 1260 frtnyi óvadék letételének kötelezettségével egybekötött gyámipénztári ellenőri; 30. évi 700 frttal díjazott pénztár tiszti; 31. egyenkint évi 700 frt fizetéssel járó négy fogalmazói; 32. 540 frt évi járandósággal kapcsolatos másod főorvosi; 33. egyenkint évi 600 frttal díjazott négy kerületi orvosi; 34. 600 frt évi javadalmazással egybekötött kórház orvosi; 35. 450 frt évi fizetéssel s 200 frt évi lótarási átalánnyal kapcsolatos halottkemi; 36. 900 frt évi járandóság élvezetével egybekötött segédmérnöki; 37. egyenkint évi 700 frt díjazással járó öt adótitzi; 38. évi 600 frt fizetéssel kapcsolatos árvászéki irodatiszti; 39. egyenkint évi 600 frttal javadalmazott öt végrehajtói; 40. egyenkint évi 600 frttal díjazott négy írnyi; 41. évi 540 frt járandósággal kapcsolatos mérték-hitelesítői; 42. 700 frt évi fizetéssel kapcsolatos s főispáni kinevezéstől függő alleveltárnoki; 43. 400 frt évi járandósággal s 100 frt lakbérrel egybekötött börtön- és házfelügyelői állomásra. Felhivatnak ennélfogva mindazok, kik ezen állomások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy folyamodványukat életkorukról, végzett tanulmányaikról és eddigi alkalmaztatásukról szóló bizonyítványaikkal felszerelten a fent kitett határnapig méltósággal Jankovics Aurél urhoz, Szabadka sz. kir. város főispánjához Baján nyujtsák be. Kelt Szabadkán, a törvényhatóság biztosságnak 1884. évi október hó 5-én tartott rendkívüli közgyűléséből. Pertich Mihály polgármester.

Garán Mikits András csősz agyonlőtte Thebert Tamás ottani lakost.

Az osztrák-magyar monarchia 1 : 75,000 méretben készített részletes katonai térképéből szeptember hó folyamán Lechner bécsi cs. kir. udvari könyvkereskedőnél a többek közt megjelentek Baja, Bajmok és Topolya, továbbá Uj-Verbász térképei.

Egy érettségi bizonyítvánnyal bíró fiatal ember alkalmazást keres valamely jegyzőségnél. A cím megtudható a kiadóhivatalban.

A földmivélés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a szőlőmivélés- és pincekezelésben elméleti és gyakorlati ismeretekkel bíró egyéneknek alkalmat kíván nyújtani arra, hogy magukat borászati vándortanítókká és vincerképezési tanítókká kiképezhessék. Az érintett minősítéssel bíró egyének kiképzése az érdekezési vincerképezés, az e végre berendezett s. f. évi november hó 1-től egy évre terjedő tantolyamon, államköltségen történik. Az illető tanítójelölt a kiképzetés tartama alatt 600 frt ösztöndíjban és 150 frt lakbérátalányban részesül. A tantolyamot kellő sikerrel végzett tanító-jelöltek, mint vincerképezési tanítók és vándortanítók alkalmazhatók, a mennyiben ily állomások üresedésbe jönnek, vagy újabb szervezetnek. Megjegyezzük azonban, hogy e részben a miniszterium mi kötelezettséget sem vállal; ellenben a tantolyamot államköltségen végzett tanulók kötelezettek arra, hogy ha kívánatnék, szakmájukba vágó állomást elfogadjanak. A pályázni öhajók felhívják, hogy végzett tanulmányaikat és gyakorlati ismereteiket igazoló okmányokkal fölszerelt folyamodványukat legkésőbb f. évi október hó 20-áig a földmivélés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz nyújtsák be. — Az okmányok alapján elfogadott tanítójelöltek azonnal, tehát már október hó folyamában, az érdekezési intézetnél jelentkezni, s ott november és december hónapokat tölteni tartoznak. E két hó próbaidőnek tekintetik, melynek végeztével, ha az illetők megfelelő haladást nem tanúsítottak, vagy a pályára nézve kellő képességet nem mutatnak, az ösztöndíj élvezetétől esznek. E két órá nézve havi 50 frt élelmezési díj engedélyeztetik.

Az állami végrehajtók által leteendő vizsga tárgyában a pénzügyminiszter következőképp intézkedett: A szakvizsga szóbeli és írásbeli. A szóbeli vizsga tárgyát képezi: a) a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. c. b) a magyar kir. adófelügyelők működési köre iránt 1883. évi 73.662. sz. a kiadott „Utastítás” és ennek A) B) C) D) és E) betűk alatti mellékletei; c) az adóhivatalok szolgáltatára vonatkozó utastítások és szabályrendeletek gyűjteménye XII. fejezetének azon részei, melyek nem kizárólag adóhivatali, hanem általános szolgálati viszonyokra vonatkoznak, végre d) a pénzügyminiszterium ügykörére vonatkozó szolgálati szabályok, főbb pontjaikban. Az írásbeli vizsgát tárgyát a végrehajtási eljárás folyamán kiállítandó jegyzőkönyvek, értesítések, felhívások és jelentések szerkesztése képezi.

VÖRÖS MÁRTHA.

— Néprege az Al-Duna mellékén —

Ott, hol a hatalmas Duna társadalmi hivatásának, közlekedési fenahatóságának komoly tudatában, a rakoncátlan Drávanak messze tájra, idegen földről jövő vizét készül magához fogadni; hol kedvtelésének, szeszélyeinek élve, megszállhatatlan szászkezt, mellékágit a virányos róna, felszáradt lapok, rengeteg öserdők bekalandozására bocsájtja ki, hogy éltetve a szádos fűt, felüldítve cserjét, virágokat, ölelkezve a Dráva tavakat alkotó vízzel, ismét visszatérjenek édes anyjuk szerető keblére s elmeséljék távollétükben szerzett bő tapasztalataikat: egy egyetlen hegygerincet alkotott a természet, mely karcsú derekával a Duna vizéig fut s folyásával derékszőget képez.

Gondolnád, hogy a két hatalmasság, hegy és víz, keresték a szomszédságot; tán a Duna simult a bércekhez, hogy védőt, támpontot találjon benne; — vagy a hegy nyújtá el testét, hogy durva lábait a hideg hullámokba fűszéthesse. Azt hiszed, hogy békés barátok ők, hogy mint a szerelmes jegyes örködnek a sziklák folyójuk felett, védve vész, vihar ellen, ezer év tavaszát elverve vele kéjesen s ugyanannyi forró nyár unalmait élvezve, — szeretik a társaságot.

Nem! Halld csak az állandó mély morajt a hegy lábánál, a harag szavát. Ezek ellenségek. Dunánk itt állandó elkeseredett harcot vív; hullámain, ezeket a félelmetes harcokat, bocsájtja ostromra a hegy szírtezett talpa ellen, melyek az ellenség iránt táplált haragjukban setét zöld színt öltve, egyesítnek fortélyt és erőt, támadnak pokoli bömböléssel és ha megtörnek a szirtfalon, a gyenge ellenség szegyenével rohannak tova, hogy új harcok új hullámoknak adjanak helyet, folytassák az elkeseredett tusát, sokáig, nagyon sokáig.

A büszke hegy kemény sziklakkal vértetve képviseli az ellenálló hatalmat; megvető göggel, kicsinylő mosollyal nézi a sikertelen harcot s csak néha ritkán vesz tevékeny részt, ront a küzdőre, midőn egy-egy már terhére vált sziklakövet vet a magasból ellenségeknek átható sorai közé, hogy így adva olykor életjelt magáról, ismét hosszú időn át játssza a néma ellenség szerepét.

A szabályos gúla alakú hegy oldala kopár, néhány cserje bokor nőtte be koronáját és mohos fű vonja körül, hogy kellemes pihenőt nyújtson zöldjével a szemnek. Síma korona alakú tetején magas fal köti le az utazók figyelmét. Egy régi várkastély megmaradt vastag oldalfala, mellyel mint ritka de csekély ereklyével manap a természet romboló elemei is tiszteletes kíméllettel bánnak.

Szünnapjaim alatt egy kellemes kora őszi délután a hegy és szép vidékének megtekintésére indulék. Szülő kertek között vívő utakon egy órai gyalogolás után elértem céloamat. A fal oldalán a pázsitos füre dőltem és elmerengtem a tájék minta szépségén. A beláthatlan messze nyuló sárga-zöld hegy, délről a tiszta Battina község tömören épült fehér házai, azután a tengernyi víz, rengeteg öserdők, nádasok, majd Bácska és Baranya messze fekvő falvai, napban csillámló templom tornyaival, egyenként és összhangjukban fejedelmi látványt nyújtottak.

Merengésemből mélabús női ének távol hangjai ébresztétek fel; felé tartottam és egy kis nádfedeles gunyhóhoz értem, melyben a fiatal, szőlő-örző sokáé leánya pihent. Értve nyelvé, szóba elegyedtem vele s hamarosan jóindulatával, sőt barátságával jutalmazott meg.

Leülttetet és szőlőt rakott élém.

Kérdeztem a várrom történetét. Rögön kész volt a következőt beszélni el.

— Misó bátyámtól — ki a falu bikáit örzi — halottam többször mesélni, hogy amott a hegytetőn, a falrom helyén, régen, száz évek előtt, gyönyörű várkastély állott márvány falakkal, szép magas tornyokkal. Utolsó tulajdonosát Vörös Mártha asszonynak hívták. Vérébeli már mind kihaltak. A csunya, ragyvert vörös öreg asszony dúsgazdag volt; ez a szőlő, erdő, sok nádas mind az ő birtokát képezte. Hatalma három megyére terjedt; három megyének parancsolt. Természete szilaj vad volt, hozzá igazságtalan önkényuralta népeit. Az emberek rettegtek őt, félték partos ítéleteitől és szélesen ismert kegyetlenségeitől.

— A Duna révjátát is ő bírta, annak túldolalára csak az ő dereglyéjén volt szabad átmenni s minden átvitelért egy darab arany vámpénzt kellett fizetnünk s ha lefizetni azonnal nem bírtuk, kényszerítve voltunk öt napig szőlejtében kapálni és utána még három napig erdeiben fát vágni.

— Márthának hire ment a király udvarába. Mátyás, a nagy király, hallotta, hogy Mártha asszony rosszul bán népeivel, nyomja, sanyargatja. Hogy meggyőződjék az igazságról, lejött közénk, szegény vándor embernek öltözött és korán reggel beállított a kastélyba Mártha asszony elé. Elmondta neki szegénységét, sietős útját a Dunán át és könyörgött előtte, engedné el a vámpénzt, szabadtitsa fel az öt napi munkától szőlejtében és a három napi munkától az erdőben.

— Mártha megtagadta a vakmerő kérést és a vándort durva szavakkal illetve bocsájtá el.

— Mátyás másnap reggel újra megjelent a kastélyban és újra könyörgött az ingyen átvitelért és most a szivtelen asszony poroszói áltai dobatta ki házából.

— A szegény vándorló kezébe vette a nehéz kapát és a merdek szőlőhegyen egy öreg ember szomszédságában megkezdé a barázda járást. Dolgozott ügyesen, szorgalmasan.

— Másnap folyt már a munka, mikor Mátyás megsajnálja öreg szomszédját, kit lassúságáért felügyelői folytonos szitkokkal illetnek; egy szép nagy aranyat vesz elő zsebéből és észrevétlenül pajtása elé, ennek járásába hajítja. Szegény ember megörül a talált pénznek és siet átadni urnójának; de kéri őt a jó király, várna még valamelyest, tán őt is éri a szerencse, ő is talál kincset. Ő hajtott a kérésre és folyt tovább a nehéz kapálás. Végre Mátyás is talált pénzt örömmel mutatja társának s azután együtt sietnek Mártha elé, hogy kérjék a vizen átszállítást. A Dunán túl, ki-ki saját útja szerint, elváltak.

— Ez idő alatt alkalma volt hallani a királynak a nép nehéz panaszait, mégis kilétét el nem árulva hagyta el a vidéket és sietett vissza hazájába, Budavarába, hogy onnan szolgáltassa a szigorú igazságot.

— Néhány nap múlva egy fekete pecsétes levelet hozott a király íutárja Márthához, melyben a szigorú parancs volt megírva, hogy kétszer egy hét alatt testéből hét font húst vágjon ki és küldje fel Budavarába.

— Márthának eszébe jutott a rejtélyes idegen koldus, látta, hogy nem volt más mint az ő igazságszerető királya és tudta, hogy az ő halálát kívánja.

— Hogy meneküljön a borzalmas haláltól, elásta összes kincsét, azután felöltözött drága fekete bársony ruhájába, magához vette arany, gyémánt és drágakő ékszereit, hintájába fogatta legszebb négy fekete lovat s megindult a halálnak.

— A magas hegyről a kis Karasica patakba hajtott és hajjai közé merült. A víz lenyomta csunya testét és uszott vele a Dunába. A Duna hullámai vitték tovább, mig nem hullája egy kiálló fagyókérnél felakadt. A halászok reá találtak, kihúzták, megosztották drágaságait, testét pedig titokban eltemették.

— Hol egyszerű sírja fekiült, idővel szép falu épült s nevével — Vörös Mártha névről — Vörösmárthának neveztek el, hívják ma is.

— Azóta a várkastély üresen állott és pusztult. Időnként egy-egy kődarab, néha egész fal omlott a Duna vizébe, talán szegyeiték multjokat, menedéket kerestek a hosszú örökkévalóság elől. Sok téglát a falu népei hordtak szét, hogy barátságos pincelakásokat építsenek velük.

A Duna hajjai azóta mormognak a hegy lábánál oly ijesztő mély hangon, hogy figyelmeztessék az embereket Vörös Mártha szomorú történetére. Kincseit sokan keresték, de ez ideig fel nem találhatták.

A kis sokáé leánynak eddig tartott elbeszélése. Én érdeklél és nagy figyelemmel hallgattam végig, azután megköszöntem szivességét s az alkony elől a szülői házba siettem vissza.

Gurman József.

Cavasszal.

Beköszöntött a kikelet,
Beköszöntött valahára;
Fűzi virágkoszorúját
A természet homlokára.

Illatos, fris koszorúkat
Homlokomra én is fonnék,
Hanem ahol én tanyázom,
Messze van a mező onnét.

Mindenfelé magas házak,
Elfedők a nap sugárit;
Ilatterhes vándorszellő,
Himes lepke ritkán jár itt.

Betegen nyit a virág e
Kövezetes kopár földön . . .
Megreked a levegő is . . .
Börtön itt az élet, törtön.

Hej ilyenkor más a világ
Ott a falun otthon, otthon . . .
Hol virágok üdvözölnek
Az útszéli akáclobombon.

A szabadság drága képe
Mosolyog a rónatájon . . .
A szabadság levegőjét
Reszkető szivemre zárom.

Zeng a hangos csalóánydal
Rég megszokott hús rejtékén . . .
Zengő patak, zengő madár
Dalotokról dalt zengek én.

S ha illattól, madárdaltól
Mámosos lett testem-lelkem,
Lepihenek a pázsitra . . .
Zöld alattam, kék felettem.

S hosszan nézem, hogy borul rám
A magas ég, a végtelen . . .
Azt hiszem templomban vagyok
S imádkoznám önkénytelen.

Völgyi Gusztáv.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

10898. sz.

kig. 1884.

Árverési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a folyó évi november hó 1-én megnyitandó városi közbizottság jövedelme három évre vagyis folyó évi november hó 1-től 1887. évi október hó végéig 1884. évi október hó 26-ának délelőtti 9 órája a városi nagyteremben írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadatik.

Miről árverezni öhajtok azzal értesítettnek, hogy az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségeiben betekinthetők, írásbeli ajánlatok pedig legkésőbb az árverés megkezdéséig fogadtnak el.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1884. évi október hó 9-én tartott üléséből.

Andrics Milan,

aljegyző.

Petzy Popovics István,

3-1

polgármester.

10,898. sz.

kig. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által f. évi október hó 4-én tartott közgyűlésében hozott 105/10683. számú határozata értelmében a városi közbizottságnál egy a közbizottsági felügyelői tisztelet is viselő, 600 frt évi fizetés, 200 frt felügyelői díj s természetbeni lakásból álló illetményekkel összekötött állatorvosi állás rendszeresítettét, annak betöltésére ezenel pályázat hirdettetik; tartoznak folyamodók oklevéllel s eredeti bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb f. évi október hó 30-ig ezen városi tanácsnál benyújtani.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1884. évi október hó 9-én tartott üléséből.

Andrics Milan s. k.,

aljegyző.

Petzy Popovics István s. k.,

3-1

polgármester.

666. sz.

bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 4138/1884. számú végzése által Vukovics Mihály zombori lakos javára Szecsujszky Koszta zombori lakos ellen 200 frt tőke, ennek 1881. november hó 1-én napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 10 frt 88 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és fölül foglalt és 605 frtra becsült 100 kereszt buza, 30 kereszt árpa, 1 boglya széna és 6 hold kukoricából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 5565. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes szállásán Zomborban Rancsevó pusztán leendő eszközésére 1884. évi okt. hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnekbecsáron alul is eladtni fognak.

Az előlárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban 1884. évi okt. hó 6-án.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovani Virter Emma végrehajtható Opevlits Mija és neje Jancsuvs Anna végrehajtható szenedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Zombor szab. kir. város határában fekvő, a zombori 6405. sz. tjkvben fenn megnevezett alperesek nevében álló A I (3881—3883.) hr., 178. ö. i. sz. ház és 162²/₆ [] öi beltelekre az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi december hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor a kir. telekkönyvi hatóság illetve a kiküldöttnek hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1884. évi szept. hó 11-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye almási szolgabírói járásához tartozó Kunbaja községében leköszönés folytán megüresedett községorvosi állomásra ezennel pályázat hirdetik. Ezen állomás **ez évi november hó 3-án d. e. 10 órakor** Kunbaja a község házában megtartandó választás útján fog betöltetni.

Az állomással egybekötött javadalmazás következő:

1. Évi készpénz fizetés . . . 400 frt — kr.
2. Nappali betegápolási díj . . . " 20 "
3. Éjjeli " " " 40 "
4. Halott szemléért " " " 20 "

A pályázók felhívattak, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványaikat ez évi november hó 2-ik napjáig bezárólag alólírott-hoz beküldjék.

B. Almás, 1884. évi okt. hó 1-én.

Deák Zsigmond,
szbíró.

Birtokeladási hirdetés.

Bács-Bodrogh megye Bresztovác község határában fekvő, 719²²¹/₁₆₀₀ holdas birtokrészek, az ezen hirdetés kiegészítő részét képező részletes eladási terv szerint, 5 holdas részletekben, vagy dülönként, vagy pedig egészben a kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított és tehát a föld minősége szerint különböző, holdankénti 424, 594, 259, 308, 400, 343, 342, 210 frt becsértékkel szóbeli nyilvános árverés útján

Bresztovác község házában 1884. évi október hó 23-án reggeli 8 órakor és esetleg folytatólag a következő napokon a legtöbbet ígérőknek örök áron fog eladatni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt írásbeli ajánlatok is adhatók be, de csakis az alább jelzett dülökre, vagy az egész birtokra.

Az egyes dülök becsértéke a következő:

I-ső dülő	158 ¹¹⁷⁵ / ₁₆₀₀ hold	67,303 frt
II-ik	141 ¹⁵⁹⁸	49,172 "
III-ik	129 ⁵⁴⁰	35,839 "
IV-ik	70 ⁸⁰⁹	17,524 "
V-ik	218 ⁸⁹⁹	66,095 "

Az egész birtok összesen 719²²¹/₁₆₀₀ hold becsértéke 235,933 frt.

Minden versenyezni szándékozó köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt a kikiáltási összeg 10% bánatpénz fejében letenni.

Az írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és a kikiáltási árnak 10% -át tevő bánatpénzzel ellátandók és azok borítékán határozottan kitéendő a tárgy, melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel világosan kiírandó és végül az ajánlattevő által kijelentendő, hogy a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A vételár tíz évenkénti egyenlő részletekben mindig az összes kün levő hátralékok után az árverési eredmény jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számítandó 6% kamatokkal együtt törlesztendő. — A bánatpénz az első részletbe fog betudatni.

A tulajdoni jog telekkönyvi átírása csak a vételár teljes törlesztése után fog megengedtetni. Az árverési eredmény jóváhagyása napjától a vevő az összes adókat és terheket viselni köteles, ellenben ugyanazon naptól a föld jövedelme őt illeti meg, s ezért a fennálló haszonbér szerződések is azon naptól a vevőre ruháztatnak; a vevőre hagyatván, hogy ama szerződés határozmányai alapján a mostani bérlővel való viszonyát tetszése szerint, de az eladó kincstár közbenjárása és szavatossága nélkül rendezhesse.

A részletes eladási terv- és az árverési valamint a szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1884. évi szeptember hó 25-én.

A m. kir. jószágigazgatóság.

Hirdetés.

Az alólírt hivatal részéről közhírré tételik, hogy az alább megnevezett tárgy a magy kir. erdőhivatal irodájában 1884. évi október hó 29-én délelőtti 10 órakor megkezdendő nyilvános árverés útján felsőbb jóváhagyása fenntartása mellett a baracska fűzes nevű 50 holdas 188³/₄ vágás fájának kihasználása legtöbbet ígérőknek eladatni fog.

Kikiáltási ár 4501 frt o. é.
Apatin, 1884. október 9-én.

Magy. kir. erdőhivatal.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 1766/1884. számú végzése által özv. Masirevics Ignác zombori lakos ellen 200 frt tőke, ennek 1884. év május hó 12. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 18 frt 75 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 421 frtra becsült két ló, csikó, kocsis, eke, borona és két tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 5453/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban a városházán leendő eszközzésére 1884-ik évi október hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1884. évi okt. hó 9-ik napján.

Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

RUGANYOS BUTORSZÁLLÍTÓ KOCSI.

Van szerencsem a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a helyi igényekhez képest egy minden komforttal ellátott s az időjárás minden évszaka ellen védett, tetőzött

ruganyos butorszállító kocsi

készítettem, mely már mai naptól fogva a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A szállítást — mint eddig — úgy ezentúl is a legjutányosabb áron fogom eszközölni.

Tisztelettel

Spitzer Bernát.

3-1

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Quiring Fábian kernyajai lakos végrehajtható Valtér Miklós kernyajai lakos végrehajtható szenedő elleni 1200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Kernyaja községben fekvő, a kernyajai 846. sz. tjkben végrehajtható szenedett Valtér Miklós nevében álló A I 586—587. hr., 303. öi. sz. ház és 391. [] öi beltelekre az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884-ik évi december hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Kernyaja község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1884. évi szept. hó 4-ik napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Szabadkézből eladás.

Elköltözésem folytán jutányos áron eladom: **szobabútoraimat, zongora-, hintó-, szánkó-, kocsik-, lovak- és szerszámokat.** Eladom továbbá **gazdasági felszerelvényeim** is, u. m.: 25 eke, 2 magtakaró, 1 répaevető, 3 szekér, 2 henger, 50 pár járom, 20 tézsla, 2 szecskavágó, 1 daráló, 1 búzatisztító (Trieur), 2 morzsológép, 2 szélrosta, 1 hármás ekét sat.

Megjegyzendő, hogy mindezeknek nagyobb-része igen jó karban, van, majdnem teljesen új.

Roheim N.

Árverési hirdetés.

A garai róm. kath. hitközség részéről ezennel közhírré tételik, miszerint az újból csinosan felépült nagyvendég fogadó az italmérsi regale-joggal — a sömérést kivéve — három egymásutáni évre, vagyis 1885., 1886., 1887. évekre haszonbérbe fog adatni **folyó hó 23-án délelőtti 10 órakor** a község házában.

Kikiáltási ár egy évre 1500 frt. Az árverezők kötelesek ennek megfelelőleg 10% bánatpénzt letenni az árverezés előtt.

A bérlet kezdetét veszi 1885. évi január hó 1-én.

Kelt Garán, 1884. október hó 8-án.

Pencz Ádám s. k., 3-2 Ribovicsz András s. k.,
hitközs. jegyző. piébanos és hitközs. elnök.

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK

os. és kir. udvari ékszerészek

Budapestről, Kristóftér 2. szám,

ajánlják dúsan felszerelt

mindennemű

arany, ezüst, ékszer és zseborákokban.

AZ értelemesség:

„Vadászkürt” szállodában 3. szám.

2-1

Árverési hirdetés.

A kulai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Marx József végrehajtható, Rohrbacher szül. Szingler Anna végrehajtható szenedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében, a kulai kir. járásbíróóság területén lévő Parabutya község határában fekvő a parabutya 450. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt végrehajtható szenedett nevében álló 1121—1123/a. hr., 479. ö. i. sz. házra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi november hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor Parabutya község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kulai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1884. évi szept. hó 5. napján.

Sztojkovits György,
kir. aljárásbíró.